

میثم لباف خانیکی

رتبه: برگزیده دوم بخش بزرگسال

تحصیلات: دکتری

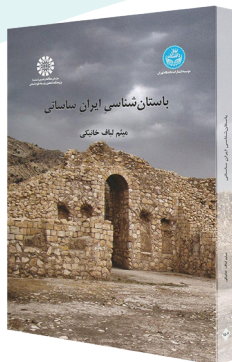
عنوان اثر: باستان‌شناسی ایران ساسانی

قالب اثر: کتاب

گروه علمی: تاریخ، جغرافیا و باستان‌شناسی

درباره پژوهشگر

میثم لباف خانیکی در سال ۱۳۶۱ در تهران متولد شد و تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در شهرهای تهران و مشهد به پایان رسانید. وی پس از اخذ دیپلم ریاضی فیزیک در سال ۱۳۷۹، از مقطع کارشناسی علوم سیاسی در سال ۱۳۸۳ فارغ‌التحصیل شد و در سال‌های ۱۳۸۷ و ۱۳۹۱ به ترتیب موفق به اخذ مدرک کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی باستان‌شناسی از دانشگاه تهران شد. وی از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۱ در دانشگاه سوره، در سال‌های ۱۳۹۷ و ۱۳۹۹ در دانشکده تاریخ هنر دانشگاه وین و از سال ۱۳۸۷ تا کنون در دانشگاه تهران به تدریس واحدهای درسی با موضوع تاریخ هنر و باستان‌شناسی ایران باستان مشغول است. میثم لباف خانیکی در سال ۱۳۹۸ در بیست و هشتمین جشنواره پژوهش و فناوری دانشگاه تهران به عنوان پژوهشگر جوان نمونه مورد تقدیر قرار گرفت. وی علاوه بر سرپرستی بیش از بیست برنامه کاوش باستان‌شناسی، به ایراد چندین سخنرانی در مجامع علمی داخلی و خارجی و نیز انتشار مقالات متعدد درباره معماری و باستان‌شناسی دوره ساسانی پرداخته است.

چکیده پژوهش

عصر ساسانی، به مثابه آخرین دوره حیات فرهنگی و سیاسی ایران باستان، عرصه بروز و ظهور سنت‌های هنری محسوب می‌شود که از قرن‌ها پیش‌تر در فلات ایران تکوین یافته و بالیده بود. از این رو هنر و معماری ساسانی آئینه تمام‌نمای اندیشه، تفکر، فرهنگ و هویت ایرانی به شمار می‌رود. در کتاب «باستان‌شناسی ایران ساسانی» آنچه از فرهنگ مادی دوره ساسانی بر جای مانده و یا در نتیجه کاوش‌های باستان‌شناسی کشف شده، با توجه به بستر تاریخی و جغرافیایی اثر، مورد بررسی قرار گرفته است. مباحث مطروحه در این کتاب با شرح هنر و معماری ساسانیان متقدم در روزگار اردشیر یکم و شاپور یکم آغاز می‌شود و پس از نگاهی گذرا به شهرسازی، سکه‌زنی، نگارگری و نقش برجسته‌های آن عصر، تداوم سنت‌های آغازین هنر ساسانی در روزگار هرمزد یکم تا هرمزد دوم مرور می‌شود. در فصل چهارم کتاب، از شهرها و دیوارنگاره‌ها و هنرهای مستظرفه دوره شاپور دوم تا یزدگرد یکم به مثابه اوجی دیگر در هنر و معماری ساسانی یاد می‌شود و در فصل پنجم تا هفتم به شکل‌گیری و تحول معماری مذهبی، استحکامات مرزی و شواهد اداری و مدیریتی ساسانیان از روزگار بهرام پنجم تا پایان حکومت خسرو انوشیروان پرداخته می‌شود. فصل پایانی کتاب نیز به توصیف و تشریح آفرینش‌های فرهنگی ساسانیان در دوره افول و پس از سقوط ایشان اختصاص یافته است.